

Rohelise Kooli koosoleku memo

9.05.2024

Kohal: Eliis-Beth Rosen (veebis), Tiina-Mall Kreem, Marija Arjošjus, Hendrik Haljasmäe (ÕE aseesimees), Sirje Kaljula

Puudusid: Vivika Jürna, Carmen Taavet (koolitus), Pille Kukkur (ette teatatud), Jaanus End (koolitus), Maire Künnap (tehnilised probleemid)

Päevakord:

- 1) Rohelise lipu vahearuanne 2023/2024 ja keskkonnaülevaatuse läbiviimine
 - 2) Prügi sorteerimine koolis
 - 3) Varia
- 1) Aasta on läbi saamas ja aeg kokkuvõtteid tegema hakata. **Vahelipu aruande** esitamise tähtaeg – **21. juuni 2024**. Meie selle aasta RK peateemad olid prügi, kliimamuutused, liigirikkus ja loodus. Keskkonnaülevaatuse tegemiseks viime läbi 1) keskkonnaküsitluse 4.-12. klassides; 2)ressursikulu analüüsi (koos oma õpilastega teeb Pille). Keskkonnaküsitluse kaudu oleme püüdnud hõlmata kõiki Rohelise kooli teemasid. Olemasolevad küsimused tuleb veel koostöiselt läbi vaadata, kas need ka selleks aastaks sobivad ja mida tuleb muuta. On ettepanek, et õpilasesindus vaatab omalt poolt küsimused oma järgmisel koosolekul üle ja edastab ettepanekud esimesel võimalusel.
- 2) **Prügi teema.** Mida me oleme sellel aastal teinud? Korjasime ära Oru maja klassiruumidest kõik prügikastid. Kuidas on õpilased selle muutusega toime tulnud?
Hendriku arvates sorteerimiskastid koridoride otstes on juba väga ammu. Nendega pole mingit muutust täheldanud. Küll aga kadusid klassiruumidest prügikastid ära. Alguses oli see vastumeelne ja šokeeriv, et kui tunni ajal tekib prügi, kas peab siis nüüd koridori lõppu kõndima? Alguses mindigi ka tunni ajal, oli nagu mingi kerge protesti foon, aga praegu seda enam ei ole. On märganud, et kui mingi prügi tekib, siis pannakse see esialgu taskusse ja pärast visatakse koridoris sorteerimiskohas ära. Kuid nt banaanikoor visatakse kohe õigesse kasti, mitte ei panda taskusse. Kuna kodudes sorteeritakse prügi, siis on normaalne, et seda tehakse ka koolis. Vahel tundub, et õpilastele oleks vaja rohkem teavet sellest, milline prügi täpsemalt kuhu läheb. Kõige problemaatilisem on pakendi osa, sest paljud ei tea, kas sinna lähevad pudelid, paberid või pakendid. Kõikidesse neisse ju midagi pakitakse. Eelmisel aastal tegi ÕE rohkem taara kogumist.
Oru maja õpilastel on jäänud teadlikkuse küsimus ja selle kasvatamine, aga protest on üle läinud. Tagasiside koristajatelt on positiivne. Nende töö on vähenenud. Oru majast läheb 1 kord kuus välja paber ja papp (reedeti), üle kahe nädala biojätmed (neljapäeviti), segaolmejätmed 2 korda nädalas, pakendikonteiner, klaas (tasuta rent ja äravedu, koostöö sööklaga).
- Kokkuvõttes – Oru majas on nn eksperiment prügi sorteerimisel ennast õigustanud. Kuidas on olukord Mäe majas? Mäe majas otsustati prügikastid õpetajate palvel klassiruumidesse alles jätta. Tulemus – prügi ei sorteerita. Mida teha, et biojääde ei satuks üldprügi sisse? Roheliseks kasvamine peaks algama pisikestest peale. Käis küll Prügihunt, aga prügi ei sorteerita.
Tiina-Mall näeb esmaspäeviti Mäe majas, et õpilased viskavad üldisesse klassiruumi prügikasti isegi pudeleid. Ta viib ise klassi prügikastist pudelid sorteerimiskohta. See on ka klassijuhataja teema õpetada, et plastikpudel ei käi üldprügisse. 1.-4. klassis tekib palju

paberprügi, sest tundides lõigatakse ja kleebitakse. Igas klassis võiks olla pappkast või ainult paberikorb, kuhu pannakse paberprügi. Pappkaste saaks sööklast. Mõned õpetajad lubavad ka klassis süüa, mingisuguseid krõbinaid, komme (kommipaberid). Kommipaber ei ole paber ega ka paberprügi. Kuhu need pannakse?

Kokkuvõttes võib öelda, et Mäe majas prügi ei sorteerita, sorteerimiskonteinerid koridorides on kasutusel. Väidetakse, et neid on vähe, võiks olla koridoride mõlemas otsas.

Millised on **õpetajate võimalused** prügi sorteerida? Õpetajatel on õpetajate toad, kus on prügikastid, kuid seal on kõik jäätmed läbisegi, karbid, paber, kohvifiltrid jne. Oleme märganud, et õpetajad õpetajate toas prügi ei sorteerita. Mõned erandid õpetajatest, kes viivad oma prügi koridori sorteerimiskohta. Küsimus on selles, mida lahenduseks välja pakkuda. Üks variant - korjame õpetajate toast prügikastid ära, ka õpetajad viivad prügi sorteerimiskohta koridoridesse. See on mõtlemise ja käitumise muutmise koht. Teine variant - õpetajate toas räägime **köögist**, kus on kolmene sorteerimise prügikast - **pakend, biojätmed, üldprügi**, eraldi **paberikorb** nt paljundusmasina juures õpetajate toa poolel. Mäe majas on väga tore traditsioon, pidada iga kuu õpetajate sünnipäevi. Ühiselt kaetakse laud, kuid see lõpeb alati sellega, et köögis on kaks suurt prügikasti, kus kõik jäätmed on segamini, mis ei ole normaalne. Algatused jooksevad liiva.

Kuidas õpilasi harida? Meie isiklik käitumine on oluline. Kui ise ei sorteerita, ei tee seda ka õpilased. E.-B. kasutab 7. klassis ja mõnikord gümnaasiumis sorteerimismängu keskkonnateemade juures.

3) Varia

- Rohelise kooli üks teemadest on globaalne kodakondsus. Selle raames õpilaste heategevus, vabatahtlik- ja annetustegevus. Kas ja kuhu saadud tulu on annetatud?

Lastekaitsepäeva laad	2023	KSG Mäe maja fond
Halloweeni laad	31.oktoober 2023	KSG Mäe maja fond
Toidupangale toidu kogumine	6. detsember 2023	Tallinna Toidupank
Heategevuslik jõululaad	5. jaanuar 2024	SA Heategevusfond Minu Unistuste Päev
Sõbrapäeva laad	18. märts 2024	Varjupaikade MTÜ
Volbripäeva laad	30. aprill 2024	50% tulust annetati koolile

- Mõelda võiks: raamatute annetamine? Loomaaia loomadele vaderiks olemine?
- Teavitamine ja nähtav olemine. Rohekooli stendid kahes majas, kus on Rohelise kooli tegevusi kajastav sisu. Keskkonnapõhimõtted. Rohelised Lipud nähtaval kohal mõlemas majas.
- Vajalik on suurema õpilaste meeskonna moodustamine. Õppeaasta alguses kutsutakse õpilasi vabatahtlikult roherühma. Ettepanek õpilasesindusele. Rohelise kooli keskkonnatöörühmas võiks olla 1/3 õpetajaid ja 2/3 õpilasi. Hendrik kahtleb, et saaks vabatahtlikult juurde. Rühma moodustab mingi seltskond, kes tegeleb mingi projektiga. Nt kogukonnaaia rajamine Laulupeo poolsesse külge 11-2 klassist. Need õpilased on esitatud ka Tegijate peole. Pille 7R klass. Georg Oliver 12.klassist. Sundida ei saa. On vaja uusi õpilasi, kes võtaksid kogukonnaaia hooldamise üle.
- Millised teemad võtta fookusesse järgmisel aastal?
 - 1.Elurikkus ja loodus
 - 2.Kliimamuutused
 - 3.Prügi

- 4.Energia
 - 5.Globaalne kodakondsus
 - 6.Jäätmed
 - 7.Meri ja rannik
 - 8.Tervis ja heaolu
 - 9.Toit
 - 10.Transport
 - 11.Vesi
 - 12.Õueala
- Ettepanekud: Maria 8 – Tervis ja heaolu. 9 – Toit. 10 - Transport. Hendrik - Meri ja rannik. Oleks natuke teistsugune ja kaugemal koolist. Maire teemad – Jäätmed ja taaskasutus. Globaalne kodakondsus – Erasmus projektid, koostöö teiste koolidega. Tiina-Mall – Elurikkus ja kooliõu. + koolikeskkond. Prügi teema. Elurikkus, kõikidele klassidele oma putukahotell. Sirje - Elurikkus ja õueala on meie Rohelise kooli teemad olnud juba aastaid. Tiina-Mall – Õuesõppeklass Oru majas on kehvast seisust. Lauad-toolid amortiseerunud, ei ole tahvlist. Palju on panustatud Mäe maja õuealale. Õpilased aga ei taga üldse õues käia, samuti õpetajad. Me ei tohi teha ühtegi peenrakasti, sest nende eest tuleb pidevalt hoolitseda. Nt Oru maja õuealale rajatud laulupeo aasta lillepeenar kuivas ära ja niideti maha. **Energia teema.** Projektid. Spikker 2025. Suured kampsunid.
 - Uus liige roherühmas. Hendrik, kes vahetab kogukonnaaias sildid.
- Rohelise kooli aastakonverentsile 4.06.24 lähevad kooli esindama:
 1. Eliis-Beth Rosen
 2. Hendrik Haljasmaa 11-3
 3. Sirje Kaljula

Kokkuvõtte tegi:
Sirje Kaljula